

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การสร้างสรรคสัมพันธภาพในการใช้ชีวิตของผู้รักร่วมเพศ อาจจะเป็นเรื่องแปลกหรือสิ่งใหม่ในการที่จะสร้างความเข้าใจกัน แต่ในสังคมปัจจุบันความหลากหลายในลักษณะพฤติกรรมทางเพศที่เห็นชัดเจนมี 3 ประเภท กล่าวคือ กลุ่มแรกเป็นรักต่างเพศ (Heterosexuality) คือ บุคคลที่มีความต้องการทางเพศกับบุคคลที่เป็นเพศตรงข้ามข้ามกับตน และกลุ่มที่เป็นรักร่วมเพศ (Homosexuality) คือ บุคคลที่มีความต้องการทางเพศกับบุคคลที่เป็นเพศเดียวกับตน ส่วนกลุ่มสุดท้ายเป็นแบบรักสองเพศ (Bisexuality) คือ บุคคลที่มีความต้องการทางเพศกับบุคคลที่เป็นเพศเดียวกับตน และเพศตรงข้ามกับตน

หากเราพิจารณาเรื่องของการเป็นรักร่วมเพศหญิง อาจกล่าวได้ว่า เป็นเพียงพฤติกรรมทางเพศของแต่ละคน (Sexual Orientation) การที่ผู้หญิงคนหนึ่งมีความรักให้กับผู้หญิงอีกคนหนึ่ง ซึ่งการรักคนเพศเดียวกันก็ไม่ต่างจากคนที่รักเพศตรงข้าม มีปัจจัยของรูปร่าง หน้าตา นิสัยใจคอ ความห่วงใย ความอบอุ่นที่ผู้รักมีให้ต่อกันเช่นเดียวกันกับการที่ผู้หญิงผู้ชายมีให้แก่กัน

แต่ส่วนใหญ่สังคมจะกล่าวหาและพร่ำสอนคนในครอบครัวตลอด ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม ด้วยวาจาหรือพฤติกรรม ในเรื่องของการเป็นรักร่วมเพศ ให้เห็นเป็นเรื่องผิดปกติ โอกาสที่จะยกหัก หรือโดนหลอกหลวงมีมาก แต่หากพิจารณาถึงจริง ๆ แล้ว เราจะพบว่า พฤติกรรมทางเพศที่ถือว่าปกตินั้น คนที่คิดหวังก็มีมากมาย การพยายามรักเพศตรงข้าม เพราะคิดว่าความรักเพศเดียวกันเป็นเรื่องผิดนั้น ก็ไม่ต่างจากการที่เราถูกบังคับให้แต่งงานกับคนที่เราไม่รัก ดังนั้น ทางเลือกในความรักก็ไม่ต่างจากที่ชายหญิงเลือกที่จะแต่งงานนั่นเอง สุดท้ายคนที่เลือก คือ คนที่จะได้รับความสุขหรือทุกข์มากกว่าการยอมฝืนพฤติกรรมที่ตนเองไม่ได้เป็น

กรณีที่รักร่วมเพศหญิง (Female Homosexual) หรือเรียกว่า เลสเบียน (Lesbian) คือ ผู้หญิงที่มีความรักกับผู้หญิง และมีเพศสัมพันธ์แบบผู้หญิงกับผู้หญิง ซึ่งนับวันจะมีการเปิดเผยมากขึ้น แต่ลักษณะนี้ยังเป็นลักษณะของคนกลุ่มน้อยในสังคม ปรับตัวได้ลำบาก เพราะสังคมยังมีอคติกับคนที่รักร่วมเพศ ทำให้กลุ่มที่เป็นรักร่วมเพศ ยังมีความรู้สึกว่าคุณเองมีปมด้อยอยู่ ทั้งที่คนกลุ่มรักต่างเพศหรือคนเราทุกคนทั่วไป ก็อาจจะมีปมด้อยด้วยกันทั้งนั้น แต่อาจจะแตกต่างกันไป ซึ่งส่วนลึกเป็นเรื่องของปมด้อยบางอย่างในใจ ในจิตใจสำนึก จนพบลักษณะของความหลากหลาย

เปลี่ยนใจ เปลี่ยนแปลงกันอยู่เรื่อย ๆ ไม่สิ้นสุด ลักษณะแบบนี้หากไม่ทำความเข้าใจในแนวทางที่ถูกต้อง สิ่งที่จะตามมา คือ ความทุกข์กาย ทุกข์ใจ ที่มีให้เห็นอยู่บ่อย ๆ คือ อาการอกหัก เหงา ผิดหวัง โกรธ แค้น เศร้า ภาวะทางอารมณ์ต่าง ๆ ที่เกิดจากความรัก หรือการอยู่ด้วยกันไม่มีปรากฏให้เห็นเป็นสายโซ่ของคล้องใจเหมือนคู่สามี-ภรรยาทั่ว ๆ ไป เช่น การมีลูก มีพิธีแต่งงาน หรือ การยอมรับโดยสังคมและการจดทะเบียนสมรสตามกฎหมาย ทำให้กลุ่มรักร่วมเพศพบกับวงจรของสังคมรักร่วมเพศหญิงดังต่อไปนี้ คือ เมื่อมีรัก ไม่สามารถคบกันได้ ก็เลิกรักกัน ก่อความเศร้า แล้วพบเจอกับรักใหม่ ถ้าวอกหลอกหลวง ถ้าวัดอกหัก เลยไม่กล้าให้ความจริงใจกับความรักครั้งใหม่ หรืออาจจะมิไปเรื่อย ๆ บางครั้งก็เบื่อหน่ายรัก และบางครั้งก็ซึ้งอยากรัก การที่คู่รักร่วมเพศหญิงจะอยู่กันได้นาน จะต้องเป็นผู้ที่มีวินัยในตัวเอง และมีศีลธรรมพอ ๆ กัน มีความเห็นอกเห็นใจในความเป็นคนกลุ่มน้อย ไม่เอารัดเอาเปรียบซึ่งและกัน

คู่รักร่วมเพศหญิงที่ใช้ชีวิตคู่กับคนรัก ต้องนึกถึงวงจรที่จะเกิดขึ้น และรู้ว่าควรจะต้องทำอย่างไรกับสัมพันธภาพของชีวิตคู่ให้ความสำคัญกับคู่รัก ต้องเป็นคนที่ดีของกันและกัน ทำในสิ่งที่ดี ๆ ให้กับตนเองและสังคมตลอดไป ในการที่รักร่วมเพศหญิง ตัดสินใจใช้ชีวิตอยู่ด้วยกัน บางคู่ยังไม่เข้าใจในกัณฑ์ตัดสินใจของตนเอง และบางคู่แทบจะไม่ได้ใช้เวลาในการศึกษาลักษณะนิสัยใจคอบุคลิกความเป็นตัวตนที่แท้จริงของกันและกันเลย แต่เมื่อเกิดความประทับใจถูกใจก็ชอบพอกันอย่างง่ายดาย นัดพบเจอกันมีบางอย่างเอื้ออำนวยต่อการมีเพศสัมพันธ์กันและต่างพึงพอใจแก่นั่นก็ตัดสินใจที่จะใช้ชีวิตอยู่ด้วยกัน

อีกส่วนหนึ่งของสังคมไทย มีการยอมรับคู่รักร่วมเพศหญิงมากขึ้น และจากการยอมรับเมื่อมีการเปิดเผยหรือนำเสนอความสัมพันธ์แบบรักร่วมเพศหญิงอย่างกว้างขวางนั้น ทำให้เกิดความสัมพันธ์แบบฉาบฉวยไม่มีความถาวร มีการเปลี่ยนแปลงคู่กันอยู่เสมอ ซึ่งเอื้อให้เกิดปัญหาทางสังคม อันเนื่องมาจากความสับสนทางเพศ เกิดการคิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ อาทิ กามโรค และโรคมุคุ้มกันบกพร่อง (AIDS : Acquired Immune Deficiency Syndrome) ตลอดจนปัญหาการติดยาเสพติด ซึ่งเป็นสิ่งยั่วยุให้เกิดการลุ่มหลงในกามารมณ์ และอาจจะส่งผลไปสู่ปัญหาอาชญากรรมรุนแรง จากข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์ที่มีข่าวรุนแรงที่ราพบบ่อย ๆ ที่แสดงให้เห็นถึงสัมพันธภาพของครอบครัวที่ไม่ดี และสามีภรรยา หรือคู่รักทั้งที่เป็นรักร่วมเพศและรักต่างเพศ หรือคนที่กำลังคบหาใจกัน ใช้วิธีรุนแรงในการแก้ปัญหา สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัญหาทางสังคมและเป็นประเด็นสำคัญในการแก้ไขปัญหาสังคม สำหรับสังคมที่เล็กที่สุด คือ สังคม “ครอบครัว” ดังตัวอย่างเช่น จากหนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ฉบับวันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2547 หัวข้อข่าว “สืบตำรวจสายสืบ ปีนโหด : ยิงเมียตายพร้อมชู ที่นอนกกกันในห้องนอนของตน เพราะสุดทน พฤติกรรมโหดกรรยา

“ไม่ไหว” นี้คือตัวอย่างปัญหาความไม่เชื่อสัจย์ ไม่มีศีลธรรมของสามี-ภรรยา หากมีผัวเดียวเมียเดียว ปัญหาเหล่านี้ก็จะไม่เกิดขึ้น

กับอีกเหตุการณ์ข่าวจากหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 30 สิงหาคม 2538 หัวข้อข่าว “สาวทอมใจเด็ด : กรณีนักศึกษาสาว มีลักษณะท่าทาง การแสดงออกทางพฤติกรรมเหมือนผู้ชาย และมีความสัมพันธ์ฉันท์ชู้สาวกับเพื่อนหญิงสาว ตัดสินใจฆ่าตัวตายโดยใช้อาวุธปืนเพื่อประชดชีวิตที่ถูกกีดกีด ขัดขวาง และแสดงความรังเกียจในพฤติกรรมทางเพศลักษณะหญิงรักหญิง (ทอมกับดี้)” ซึ่งจากข่าวนี้นี้ชี้ให้เห็นว่าความรุนแรงในครอบครัวทั้งทางร่างกายและจิตใจ ส่งผลให้เกิดเหตุการณ์ที่ไม่น่าจะเกิดและไม่มีใครคาดคิดมาก่อนว่าผู้ตายจะตัดสินใจแบบไหน ความรักความเข้าใจในครอบครัว โดยเฉพาะบิดามารดาส่งผลอย่างชัดเจนต่อการตัดสินใจของลูก

หรืออีกเหตุการณ์น่าเศร้าที่อาจจะเกิดจากตัวเองหรือสังคม เช่น ในกรณีที่มีเกย์เป็นดาราดังต่างประเทศชาวฮ่องกง ชื่อ นายจางกั๋วหยง หรือรู้จักในนามนักแสดงชายว่า “เสสลี่จาง” ฆ่าตัวตายจากภาวะความกดดันจากสังคม ทั้งที่ตนเองมีความพร้อมในทุก ๆ ด้าน และสามารถอยู่บนโลกนี้ได้ โดยที่ไม่ต้องสนใจต่อสายตาของใครทั้งสิ้น หากตนเองมีความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง แต่สุดท้ายทนความรู้สึกกดดันและไม่ยอมรับจากผู้คนในสังคมไม่ไหว หรือยังไม่เป็นที่พิสูจน์แน่ชัดว่ามีปัญหากับคู่รักเกย์หรือไม่ ทำให้ต้องจบชีวิตที่สดสวยอย่างสยดสยอง ด้วยการกระโดดลงมาจากตึกที่สูงจนเสียชีวิต (ข่าว โทรทัศน์ วันที่ 31 มีนาคม 2546. ช่องไอทีวี) จากกรณีข่าวเหล่านี้ล้วนเป็นอุทาหรณ์ให้กับคนที่ยังมีชีวิตอยู่ในสังคมนี้ต่อไป

ในสังคมปัจจุบันของเรานั้นจำเป็นจะต้องมีความสัมพันธ์กับคนรอบข้างตลอดเวลา โดยเฉพาะกับผู้ที่ใกล้ชิดที่สุด ความสัมพันธ์แห่งความรักซึ่งเป็นสิ่งที่มีค่าสำหรับชีวิตคู่ของคุณรักทุกคู่ หากคู่รักมีสัมพันธ์ภาพที่ดี จะก่อให้เกิดความสุขและความปิติยินดีต่ออารมณ์และความรู้สึกที่มีให้แก่คู่รัก หากแต่บางครั้งสิ่งที่เราแสวงหาในความรักนั้น แปรเปลี่ยนเป็นความทุกข์ระทม ความผิดหวัง ความเกลียดชัง ความน้อยเนื้อต่ำใจ การที่รู้สึกว่ามีใครคอยช่วยเหลือ คอยเป็นกำลังใจ และอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข การสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีให้แก่ชีวิตคู่ จึงเป็นหนทางหนึ่งในการลดปัญหาเหล่านั้น และการมีสัมพันธ์ที่ดีจะช่วยให้หลีกเลี่ยงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และช่วยกันฝ่าฟันอุปสรรคนานาประการ ความรักที่มีลักษณะสัมพันธ์ภาพแห่งความรักดี ส่งผลให้คู่รักครองชีวิตคู่กันด้วยความงดงาม และยั่งยืนต่อกัน

ในสังคมไทยยังไม่มีพิธีแต่งงานสำหรับรักร่วมเพศหญิงอย่างเป็นทางการ และยังไม่มีความหมายไทยยอมรับให้กับคู่รักร่วมเพศหญิง แต่จะมีในลักษณะบอกกล่าวกันในกลุ่มเพื่อนฝูงหรือคนสนิทให้รับรู้เพียงเท่านั้น ดังเช่นกรณีดาราดังหญิงชื่อดังกับหญิงไอโซคู่หนึ่ง ตัดสินใจใช้ชีวิตคู่

อย่างคู่สมรสทั่วไป ก็สามารถทำได้เพียงการบอกกล่าวให้กับญาติผู้ใหญ่ทั้งสองฝ่ายรับรู้ และเพื่อนสนิทหรือผู้ใกล้ชิดรับทราบโดยทางพฤตินัยเท่านั้น ไม่สามารถกระทำได้ในทางนิตินัย เช่นเดียวกับคู่รักหญิงคู่อื่น ๆ ทั่วไป

รักร่วมเพศหญิงในสังคมไทย สถานภาพและการใช้ชีวิตคู่ของรักร่วมเพศหญิง ซึ่งไม่สามารถดำเนินการสู่ชีวิตสมรส หรือการเข้าสู่พิธีแต่งงานได้ตามปกติเหมือนบุคคลทั่วไปที่เป็นรักต่างเพศที่สามารถกระทำได้ และเกิดการยอมรับจากสังคมทั่วไป และไม่มีคำสัจย์ปฎิญาณใด ๆ ที่จะเป็นพันธะผูกพัน ไม่มีการกำหนดคบหาทาทใด ๆ ที่จะเป็นแบบอย่างและความคุมพฤติกรรมที่คู่รักทั้งสองปฏิบัติต่อกัน และไม่มีกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ของสังคมใด ๆ ที่จะห้ามแยกทางจากกัน ตลอดจนคู่รักก็ไม่สามารถที่จะให้กำเนิดบุตรจากการมีสัมพันธ์ทางเพศแบบรักร่วมเพศหญิง ซึ่งเชื่อกันว่าบุตรนั้นเปรียบเสมือนไข่ทองคำล่องใจ ที่สามารถช่วยทำให้เกิดความผูกพันกัน การที่รักร่วมเพศหญิง ประสงค์จะมีบุตรด้วยกันนั้น ต่างก็กลัวว่าบุตรของคนจะเป็นเด็กที่มีปัญหา กล่าวคือเกิดการสืบสนว่าทำไมมีพ่อและแม่เป็นเพศเดียวกัน ในเมื่อความเป็นจริงนั้นการกำเนิดของมนุษย์นั้นเกิดจากการปฏิสนธิของผู้หญิงกับผู้ชาย อาจถูกเพื่อน ๆ หรือบุคคลรอบข้างล้อเลียน ไม่สามารถรับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นตามมาภายหลังได้ เป็นต้น

การใช้ชีวิตคู่ของรักร่วมเพศหญิง ส่งผลให้รักร่วมเพศหญิงต้องพึ่งพาตนเองในความพยายามที่จะต้องประคับประคองความรัก และการใช้ชีวิตคู่ให้มีความสัมพันธ์ที่ดี มั่นคงถาวร ซึ่งจะแตกต่างกันกับรักต่างเพศ “หญิงชาย” ทั่วไป

รักร่วมเพศหญิง หรือผู้หญิงที่มีจิตใจและรสนิยมทางเพศรักผู้หญิงด้วยกันนั้น มีมานานมากแล้ว เรียกได้ว่าเกิดควบคู่กับมนุษยชาติเลย แต่ที่ผ่านมาสังคมไม่ยอมรับ คนกลุ่มนี้จึงปกปิดตัวเองมาตลอด จนปัจจุบันมีการเปิดเพศตัวเองมากขึ้น แต่ก็ยังไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม การสนับสนุนทางสังคมจึงกลายเป็นไปในลักษณะให้การยอมรับ และทำความเข้าใจกับความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมอย่างหนึ่งก็ได้ และพึงระลึกไว้เสมอว่า เป็นสิทธิส่วนบุคคล เป็นสิ่งที่ทุกฝ่ายต้องให้ความเคารพ และสังคมต้องไม่เลือกปฏิบัติ หากว่ากลุ่มที่เป็นรักร่วมเพศไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น หรือความสงบเรียบร้อย และอยู่ในศีลธรรมอันดีของสังคม

รักร่วมเพศไม่ใช่ปัญหาสังคมแต่อย่างใด แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นน่าจะมาจากสังคม ที่มองคนในสังคมของกลุ่มรักร่วมเพศแบบผิด ๆ และสร้างความรังเกียจ โดยพยายามเบียดขับออกจากสังคม (Social exclusive) ทั้งที่ความจริงแล้วคนกลุ่มรักร่วมเพศมักจะสามารถพิเศษสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ ระดับหนึ่ง แต่มักจะถูกสังคมกวดเอาไว้ไม่ให้แสดงความสามารถออกมาเต็มที่ หลายสถาบัน

ในสังคมไม่ยอมให้กลุ่มรักร่วมเพศรับผิดชอบหน้าที่การงานที่สำคัญ หรือส่งเสริมสู่ตำแหน่งที่สูง ๆ เพราะไม่ไว้ใจ ไม่ยอมรับ เป็นเหตุให้สังคมเหล่านั้นอาจจะขาดโอกาสที่ดีบางอย่างไปก็ได้

ความสัมพันธ์แบบรักร่วมเพศหญิงนั้น มักถูกคนทั่วไปมองว่า เป็นสิ่งที่รับมาจากชาวต่างชาติ ไม่ใช่วัฒนธรรมอันดีงามของไทย ทำให้บุคคลที่มีความสัมพันธ์แบบรักร่วมเพศหญิงเกิดความรู้สึกว่าตัวเองได้กระทำผิดต่อจารีตประเพณีของชาติที่ถูกปลูกฝังมาตั้งแต่เล็กจนโต ซึ่งในขั้นต่อมาทำให้รักร่วมเพศหญิงมีความรู้สึกรังเกียจและไม่ยอมรับตนเอง จนก่อให้เกิดความกดดันต่าง ๆ ในการใช้ชีวิต สามารถนำไปสู่ความรุนแรงและความสูญเสียอื่น ๆ ตามมา

สังคมไทยในอดีต สตรีเป็นเพศที่ต้องอยู่กับบ้านดูแลบุตรและสามี มีหน้าที่รับผิดชอบงานภายในบ้าน ส่วนบุรุษก็จะทำงานนอกบ้าน ลักษณะการอยู่ร่วมกันครองคู่กันแบบหญิงชายทั่วไป ซึ่งเป็นรูปแบบความรักและความสัมพันธ์ทางเพศกับเพศตรงข้ามกับตน หรือที่นิยมเรียกกันว่า รักต่างเพศ (Heterosexual)

ลักษณะการอยู่ร่วมกันแบบคู่ชีวิตแบบรักร่วมเพศหญิง (Lesbian) หรือที่เรียกว่า รักร่วมเพศ (Homosexuality) มาจากภาษากรีกคำว่า (Homos) ซึ่งรวมไปถึงแบบชายรักชายก็ได้ (Gay) ในสังคมสมัยก่อนโบราณกาลมีหลักฐานปรากฏชัดเจนในพระคัมภีร์ไบเบิล Judal Marmar Nodate (จารูวรรณ กัมทะเลนิตย์. 2531 : 1) รักร่วมเพศไม่ใช่สิ่งใหม่ที่เพิ่งเกิดขึ้นในสังคมไทย หากแต่ได้มีมานานแล้ว ที่พบหลักฐานจากภาพวาดหรือข้อเขียนสมัยโบราณ ซึ่งมาหยุดเขียนในรัชกาลที่ 4

อนุก นาวิกมูล (2542 : 31) ได้กล่าวไว้ว่า จากงานจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ของไทย มีจำนวนมากที่บ่งบอกว่าความสัมพันธ์แบบรักร่วมเพศหญิงนั้น มีอยู่ในเมืองไทยมานานหลายร้อยปีแล้ว เริ่มตั้งแต่ “ภาพวาดจิตรกรรมฝาผนังที่วัดคงคาราม” ซึ่งเป็นวัดของชาวมอญ อยู่ที่อำเภอเมืองราชบุรี ที่มีความเก่าแก่ถึง 217 ปี ภายในวัดมีสิ่งสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมต่าง ๆ หอนอน หอฉันและตัวโบสถ์วัด ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นสิ่งอนุรักษ์ของกรมศิลปากร ส่วนภาพจิตรกรรมฝาผนังนั้น ได้รับการให้ความสนใจและศึกษาลอดจนตีพิมพ์เป็นเอกสารมากมาย เพราะเป็นภาพเก่าที่มีความสวยงามมาก และแสดงให้เห็นถึงสภาพความเป็นอยู่วิถีชีวิตของสังคมไทยสมัยก่อน ภาพวาดส่วนใหญ่เป็นเรื่องทศชาติของพระพุทธเจ้าก่อนคริสต์ศักราช และด้วยการบรรยายชาติต่าง ๆ นี้เอง ได้มีภาพที่แสดงถึงความสัมพันธ์แบบรักร่วมเพศหญิงอยู่ มีทั้งผู้หญิงที่ถูกลงโทษ เพราะมีความสัมพันธ์กับหญิงด้วยกัน ภาพนางในวัง และหญิงชาวบ้านธรรมดา

ชลดา เรื่องรักนถิติชิต (2544 : 12) ได้ศึกษาบทกลอนของสุนทรภู่กวีเอกของไทย ได้กล่าวถึงเรื่องราวและความหมายในความรักของรักร่วมเพศหญิงอยู่หลายบท หลายตอน และหลาย ๆ เรื่อง ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างจากเรื่อง “นิราศพระประธม” ที่กล่าวถึงหม้ายคนหนึ่งที่มีต่อหญิงด้วยกัน

ในข้อความที่กล่าวถึงมีความหมายว่า แม่หม้ายผู้นี้ได้รับรู้รสความสัมพันธ์ระหว่างหญิงกับชาย มาแล้ว แต่เมื่อมารู้รสความสัมพันธ์ระหว่างหญิงกับหญิงกลับชื่นชอบมากกว่า

สำหรับตัวสุนทรภู่เองนั้น ผู้วิจัยตีความเอาจากบทกลอนอื่น ๆ ของเขา แล้วเห็นว่าสุนทรภู่เองก็ไม่ส่งเสริมให้ผู้หญิงมีพฤติกรรมเช่นนี้ และกล่าวเปรียบเทียบว่าความรักของรักร่วมเพศหญิงว่า ผู้ความรักแบบชายจริงหญิงแท้ไม่ได้

จากตัวอย่างที่ยกมากล่าวถึง คงพอจะยืนยันได้ในระดับหนึ่งว่าความสัมพันธ์แบบรักร่วมเพศหญิงนั้นมีจริงควบคู่มาเป็นเวลานานกับประวัติศาสตร์ไทย และมีอยู่หลายระดับชั้น ถ้าเพียงแต่คนสังคมไทยเปิดใจกว้างรับรู้อารมณ์ในรูปแบบความรักที่แตกต่างไปจากระหว่างผู้หญิงกับผู้ชาย

การแสดงออกของพฤติกรรมรักร่วมเพศหญิง ตลอดจนการเลือกคู่ชีวิตที่ประสงค์ใช้ชีวิตคู่ร่วมกันนั้น ปัจจุบันในหลายสังคมยอมรับในความสัมพันธ์แบบรักร่วมเพศหญิงมีมากขึ้นจากอดีตจนเห็นได้ชัด ซึ่งอาจจะเป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของสถานเริงรมย์ ห้างสรรพสินค้า และสื่อต่าง ๆ จากหลายด้าน ทั้งหนังสือ นิตยสารต่าง ๆ สื่อสิ่งพิมพ์หลากหลายชนิด และโลกอินเทอร์เน็ต ซึ่งการสื่อสารทางเทคโนโลยีต่าง ๆ เหล่านี้มีบทบาทให้เกิดการเรียนรู้เรื่องเพศมากขึ้น

รักร่วมเพศหญิงบางคู่ก็มีลักษณะการอยู่ร่วมกันแบบครอบครัวสมัยใหม่ คือ เป็นครอบครัวขนาดเล็ก (Nuclear Family) มีอิสระ มีความเท่าเทียมกัน ช่วยกันหารายได้และแบ่งปันกัน ทั้งพาอาศัยกัน และชอบความสะดวกสบาย มีสังคมส่วนใหญ่ในโลกเทคโนโลยีที่ก้าวล้ำด้วยความบันเทิงที่หลากหลาย อันเนื่องจากสังคมไทยยุคอุตสาหกรรม หรือสังคมเมืองมีอิทธิพลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงลักษณะของครอบครัวแบบดั้งเดิม และปัจจุบันสถานภาพของสตรีได้ถูกบ่งชี้ต่าง ๆ ได้ผลักดันให้เกิดบทบาทในทุก ๆ ด้าน เช่น ด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง กฎหมาย เป็นต้น แต่กลุ่มคนที่เป็นรักร่วมเพศหญิงก็ยังไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม ในสถานภาพโดยชอบธรรม หรือภาวะความเป็นผู้นำในสถาบันต่าง ๆ เช่นเดิม หากแต่ต้องแลกมาด้วยการปิดบังตัวตน ไม่สามารถใช้วิถีชีวิตในสังคมตามอย่างที่ตนเองต้องการ และเพื่อความอยู่รอดในสังคมนั้น ต้องสามารถดูแลรับผิดชอบหาเลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้ โดยไม่จำเป็นต้องแต่งงานให้สามีเป็นผู้เลี้ยงดูและเป็นผู้นำครอบครัว กลุ่มรักร่วมเพศหญิงจึงมีลักษณะการเลือกรูปแบบการใช้ชีวิตคู่ ลักษณะครอบครัวสมัยใหม่ดังที่กล่าวข้างต้น ซึ่งทำให้ผู้วิจัยมีข้อสงสัยว่า ลักษณะครอบครัวมีผลต่อสัมพันธ์ภาพของรักร่วมเพศหญิงด้วยหรือไม่ และผู้วิจัยเชื่อว่าการใช้ชีวิตคู่ของรักร่วมเพศหญิงเป็นเรื่องของการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน เป็นคู่ชีวิตที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องปรับตัวเข้าหากัน

ตลอดจนต้องปรับตัวต่อสถานการณ์ใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นด้วย สมาชิกในครอบครัวได้รับการคาดหวัง และมีความคาดหวังกับบทบาทในครอบครัวด้วยเช่นกัน

ความรักไม่ว่าจะเป็นลักษณะความรักรูปแบบใดก็ตาม จะมีพลังงานที่จะสรรค์สร้างจินตนาการของมนุษย์ทั้งสุขและทุกข์ หลาย ๆ คนเชื่อว่าความรักที่ก่อเกิดจากความผูกพัน ความเข้าใจ ความอาทรที่คู่รักพึงมีต่อกันที่ส่งผลให้เป็นรักแท้ที่ยั่งยืน มั่นคง ถาวร คือ ความสุข ความอบอุ่นในครอบครัวที่อาศัยอยู่ร่วมกัน

ในกลุ่มรักร่วมเพศหญิงหรือรักร่วมเพศชายก็ตาม มักจะถูกมองว่าเป็นเพราะต่างฝ่ายต่างไม่เข้าใจในความสัมพันธ์ที่มีต่อกัน เช่น ในด้านการยอมรับของคนในครอบครัว และบุคคลรอบข้าง การไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกัน อารมณ์หงุดหงิดรุนแรง ด้วยเพราะต่างฝ่ายต่างไม่มีหลักประกัน หรือสิ่งยึดเหนี่ยวทั้งทางร่างกายและจิตใจของทั้งคู่ และบางกรณีก็อาจเกิดจากความคาดหวังจากอีกฝ่ายมากเกินไป เช่น คาดหวังว่าคู่รักของตนจะช่วยให้สุขสมหวังในชีวิตได้

การที่กลุ่มรักร่วมเพศหญิง ที่รู้ตัวเองว่าเป็นอย่างนี้ก็เปิดเผยให้สังคมได้รับรู้แทนที่จะปิดบัง ทำให้คนอื่นมีปัญหากับกรณีที่รักร่วมเพศหญิง ไปมีครอบครัวแต่งงานกับเพศตรงข้าม ทั้งที่ใจตัวเองอยากใช้ชีวิตกับเพศเดียวกันมากกว่า กลับกลายเป็นว่าทั้งตัวเองและครอบครัวไม่มีความสุข เป็น การสร้างปัญหาครอบครัวในภายหลัง เช่น การคบชู้ การฟ้องร้องเพื่อหย่าร้าง การทะเลาะเบาะแว้ง ซึ่งก็เป็นตัวอย่างที่ไม่ดี ผู้ที่ได้รับผลกระทบทางจิตใจก็คือบุตร ทั้งนี้ อาจรวมไปถึงการเสียชีวิตของวงศ์ตระกูลของทั้งสองฝ่าย ทำให้เกิดความบาดหมางใจในระดับผู้หลักผู้ใหญ่เป็นต้น

นอกจากนี้ชีวิตที่เป็นรักร่วมเพศหญิงยังประสบกับปัญหาในหน้าที่การงาน อันเนื่องจากบางหน่วยงานทั้งที่เป็นภาครัฐและเอกชนบางแห่งก็ไม่รับเข้าทำงาน ซึ่งนั่นก็เป็นการแสดงว่า ปัจจุบันนี้การกีดกันสิทธิของกลุ่มรักร่วมเพศยังคงมีอยู่ในสังคม ทั้ง ๆ ที่บุคคลเหล่านี้มีความรู้ความสามารถของแรงงานสมองจากทุกด้านมาช่วยกันพัฒนาและแก้ปัญหาเศรษฐกิจของสังคมได้

หากมองไปในหลายชุมชน จะเห็นว่าประชากรผู้รักร่วมเพศ ยังไม่สามารถเปิดเผยตัวเองได้มากเท่าที่ควร ในสังคมไทยปัจจุบัน กลุ่มรักร่วมเพศยังไม่สามารถที่จะปรากฏตัวได้และเกิดการกีดกันจากสังคมพอสมควร แต่สิ่งที่น่ายินดีคือ คนเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นแรงงานสมองชั้นดี ซึ่งในอดีตเป็นแรงงานสมองไหลไปอยู่ต่างประเทศจำนวนไม่น้อยทำให้สังคมนั้นสูญเสียแรงงานชั้นดีเหล่านี้ไป

คู่ชีวิตที่เป็นรักร่วมเพศหญิงต่างก็มีจุดประสงค์และเป้าหมายเหมือนกับครอบครัวคู่ชีวิตรักต่างเพศทั่ว ๆ ไป กล่าวคือ ต้องการมีสัมพันธภาพในการใช้ชีวิตคู่ด้วยกันอย่างอบอุ่น ถนนมน้ำใจต่อกัน และเห็นคุณค่าของกันและกัน พึงพาอาศัยกัน ตลอดจนช่วยกันฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ ที่ต้อง

เผชิญ เพื่อการใช้ชีวิตร่วมกัน ไปยาวนานจนแก่เฒ่า ดังคำกล่าวที่ว่า “อยู่ด้วยกันจนถึไม้เท้ายอดทอง ตะบองยอดเพชร” ในสมัยโบราณที่ผู้หลักผู้ใหญ่มักนิยมใช้อวยพรให้แก่คู่สมรสในวันแต่งงาน แต่คู่รักร่วมเพศหญิงก็ไม่มีโอกาสที่จะได้ยื่นคำอวยพรนั้น

ผู้วิจัยเชื่อว่า คู่รักร่วมเพศหญิงมีทัศนคติต่อการประทับริชาในความเป็นรักร่วมเพศ และหากเธอเหล่านั้นได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมในทางที่ดี จะส่งผลให้สัมพันธภาพในการใช้ชีวิตคู่มีความราบรื่น เกิดการเห็นคุณค่าในตนเอง ไม่มีความวิตกกังวล หรือเกรงกลัวว่าสังคมจะไม่ยอมรับ ประชากรรักร่วมเพศหญิง เป็นประชากรที่มีผู้ศึกษาวิจัยค่อนข้างน้อย ในกลุ่มที่มีผู้แสดงตนก็มีหลายกลุ่มด้วยกัน ได้แก่ 1) สมาชิกเวปไซด์ 2) กลุ่มสังสรรค์ 3) กลุ่มองค์กรสิทธิสตรี 4) กลุ่มอื่น ๆ

การศึกษาเรื่องรักร่วมเพศเป็นเรื่องละเอียดอ่อน ที่ทำได้ยาก เพราะในแต่ละสังคมจะมีความรู้สึกต่อกลุ่มรักร่วมเพศที่ไม่เหมือนกัน และจากสาเหตุต่าง ๆ ข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยเกิดคำถามว่า “ทัศนคติต่อการประทับริชา และการสนับสนุนทางสังคมมีผลต่อสัมพันธภาพของการใช้ชีวิตคู่ของรักร่วมเพศหญิง” เป็นลักษณะอย่างไร ซึ่งในการศึกษา “ทัศนคติต่อการประทับริชา และการสนับสนุนทางสังคมที่มีผลต่อความสัมพันธภาพของการใช้ชีวิตคู่ของรักร่วมเพศหญิง” นั้นมีน้อย แต่ในทางกลับกัน ปริมาณการเปิดเผยลักษณะการใช้ชีวิตคู่ของกลุ่มรักร่วมเพศหญิงมีมากขึ้นในสังคม ทั้งรักร่วมเพศหญิง และรักร่วมเพศชาย การศึกษาในเชิงบวก คือ เรื่องสัมพันธภาพในการใช้ชีวิตคู่ของคู่รักร่วมเพศหญิงจะเป็นประโยชน์ในการสร้างทัศนคติ การสนับสนุนทางสังคม และบุคคลที่มีความรักเช่นนี้ ให้ใช้ชีวิตคู่อย่างมีสัมพันธภาพที่ดี และเห็นว่าหากมีการศึกษาเรื่องนี้อย่างจริงจัง และสามารถนำไปเผยแพร่ต่อสาธารณชน เพื่อเป็นแนวทางในการใช้ชีวิตคู่ร่วมกันของทุกคนควรต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1. ศึกษาลักษณะสัมพันธภาพการใช้ชีวิตคู่ของคู่รักร่วมเพศหญิง
2. ศึกษาทัศนคติต่อการประทับริชาของคู่รักร่วมเพศหญิง
3. ศึกษาการสนับสนุนทางสังคมของคู่รักร่วมเพศหญิง
4. ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสัมพันธภาพของการใช้ชีวิตคู่ของคู่รักร่วมเพศหญิง

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ : ศึกษาเฉพาะรักร่วมเพศหญิงในกรุงเทพมหานคร
2. ขอบเขตด้านตัวบุคคล : ศึกษาเฉพาะรักร่วมเพศหญิงที่มีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป และเป็นสมาชิกกลุ่มหรือเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มของรักร่วมเพศหญิงในขณะที่ทำการศึกษาวิจัย

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบลักษณะและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสัมพันธภาพในการใช้ชีวิตคู่ของรักร่วมเพศหญิง
2. ได้ทราบทัศนคติต่อการประทับตรา ในการใช้ชีวิตคู่ของรักร่วมเพศหญิง
3. ได้ทราบการสนับสนุนทางสังคม ในการใช้ชีวิตคู่ของรักร่วมเพศหญิง
4. ได้ทราบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสัมพันธภาพของการใช้ชีวิตคู่ของรักร่วมเพศหญิง

1.5 สมมติฐานการวิจัย

1. ทัศนคติต่อการประทับตราทางสังคมมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อสัมพันธภาพในการใช้ชีวิตคู่
2. การสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อสัมพันธภาพในการใช้ชีวิตคู่

1.6 นิยามคำศัพท์เชิงปฏิบัติการ

ความรัก หมายถึง การที่ผู้รักได้มีการพูดคุย ห่วงหาอาทร การให้สิ่งของในโอกาสพิเศษ และการให้เวลาแก่ผู้รักอย่างสม่ำเสมอ การมีน้ำใจต่อกัน การให้เกียรติกัน ทั้งต่อหน้า และลับหลัง

รักร่วมเพศหญิง หมายถึง หญิงสาวสองคนที่ตัดสินใจใช้ชีวิตคู่อยู่ด้วยกันฉันท์สามีภรรยา มีความสัมพันธ์ทางเพศแบบคู่สมรสหญิงชายทั่วไป ทั้งเปิดเผยและไม่เปิดเผย

สัมพันธภาพของการใช้ชีวิตคู่ หมายถึง ความสัมพันธ์ของคู่รักหญิงที่ต้องปฏิบัติต่อกัน ซึ่งต้องมีความเห็นพ้องกัน มีความพึงพอใจในคู่รัก ความกลมเกลียว เอื้ออาทร และการแสดงความรักต่อกัน

ความคล้ายคลึงกัน หมายถึง ระดับความใกล้เคียงกันด้านอายุ การศึกษา ศาสนา เชื้อชาติ
ฐานะทางเศรษฐกิจ และฐานะทางสังคม

ระยะเวลาก่อนการใช้ชีวิตคู่ หมายถึง ระยะเวลาที่รู้จักกันและคบหากันฉันท์คู่รักก่อน
ตัดสินใจใช้ชีวิตคู่

ระยะเวลาการใช้ชีวิตคู่ หมายถึง ระยะเวลาอยู่กันร่วมกันฉันท์คู่รัก ไม่ว่าจะมีการใช้ชีวิตคู่
ด้วยกันภายใต้หลังคาเดียวกันหรือไม่ก็ตาม

ความสมานฉันท์ทางบทบาท หมายถึง การที่คู่รักหญิงมีความคิดเห็นตรงกันเกี่ยวกับสิ่งที่
ฝ่ายหนึ่งคาดหวัง หรือต้องการให้อีกฝ่ายหนึ่งปฏิบัติ

ประสิทธิผลของการสื่อสาร หมายถึง การที่คู่รักหญิงสื่อสารระหว่างกันเข้าใจได้ตรงกัน
โดยมีการเปิดเผยตนเองกันคู่รัก และเป็นผู้ฟังที่ดี

ความเป็นเพื่อนคู่ชีวิต หมายถึง การที่คู่รักหญิงมีกิจกรรมร่วมกันในเวลารว่าง เช่น การซื้อ
ของนอกบ้าน การพักผ่อนร่วมกันนอกบ้าน ตลอดจนกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ ภายในครอบครัว
ด้วย

ความขัดแย้งต่อกัน หมายถึง ความคิดหรือแสดงออกในเรื่องต่าง ๆ ที่ไม่สามารถตกลง
กันได้ ขัดแย้งต่อกัน ไม่ยอมรับซึ่งกันและกัน และการใช้อำนาจในการตัดสินใจ ตลอดจนการ
ตำหนิเดียดิน กล่าวร้าย และทำร้ายร่างกายจิตใจซึ่งกันและกัน

ความเห็นพ้อง หมายถึง ค่านิยมพื้นฐานและเป้าหมายในชีวิตคู่ที่สอดคล้องกัน ซึ่งจะช่วยให้
เกิดความสัมพันธ์ในการใช้ชีวิตคู่เป็นไปอย่างราบรื่นและเกิดความพึงพอใจในชีวิตคู่

ความพึงพอใจ หมายถึง สิ่งสำคัญในชีวิตคู่ซึ่งอาจเป็นความพึงพอใจในด้านใดด้านหนึ่ง
หรือเจาะจงของสถานการณ์ในชีวิตสมรส เช่น ความพึงพอใจในการมีเพศสัมพันธ์ ความพึงพอใจ
ในความเป็นผู้นำ-ผู้ตาม เป็นต้น

ความกลมเกลียว หมายถึง ความรับผิดชอบซึ่งกันและกันภายในครอบครัว ซึ่งเป็นลักษณะ
ช่วยเหลือและการแบ่งเบาภาระหน้าที่ความรับผิดชอบในครอบครัว และงานนอกบ้าน

ทัศนคติ หมายถึง ความเชื่อของรักร่วมเพศหญิงที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ เช่น บุคคล สิ่งของ การ
กระทำ สถานการณ์และอื่น ๆ รวมทั้งท่าทีที่แสดงออกที่บ่งบอกถึงสภาพของจิตใจที่มีต่อสิ่งใด
สิ่งหนึ่งของรักร่วมเพศหญิงต่อการประทัดราทางสังคม หรือต่อเหตุการณ์ที่ถูกสังคมเหล่านี้แสดง
ปฏิกริยาทั้งที่ยอมรับ และที่ต่อต้านไม่ยอมรับ ตลอดจนการแบ่งแยกรักร่วมเพศหญิงเหล่านี้ออกเป็น
คนนอกอย่างชัดเจน

การประทัບตรา หมายถึง กลุ่มที่มีอำนาจ เพราะเป็นผู้สร้างกฎหมายและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ขึ้นมาใช้บังคับกับสมาชิกในสังคม และเป็นผู้คอยชี้ว่าใคร คือ ผู้กระทำผิดหรือผู้เบี่ยงเบน ซึ่งผู้ที่ถูกประทับตรา คือ ผู้ที่ถูกร้างให้มีรอยมลทิน ซึ่งได้แก่กลุ่มที่ไม่มีอำนาจ เช่น คนจน คนชั้นต่ำชนกลุ่มน้อย ในขณะที่คนที่มีอำนาจและชนชั้นสูงมักจะไม่ถูกประณามและลงโทษ ถึงแม้ว่าจะเป็นผู้ทำผิด หรือเป็นผู้เบี่ยงเบนก็ตาม

ความรู้สึกรับคุณค่าในตนเอง หมายถึง การพิจารณาตัดสินคุณค่าของตนเอง ความรู้สึกและทัศนคติที่มีต่อตนเอง การชื่นชม และพึงพอใจในตนเอง การยอมรับความสามารถของตนเอง การเคารพความคิดและการตัดสินใจของตนเอง ตลอดจนการได้รับจากบุคคลและสังคม

การสนับสนุนทางสังคม หมายถึง การที่คู่รักหญิงได้รับการส่งเสริมจากบุคคลที่มีความสำคัญต่อการใช้ชีวิตประจำวันซึ่ง ได้แก่ บุคคลในครอบครัว บิดา-มารดา ญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง ทั้งของตนเองและของคู่รัก ผู้บังคับบัญชา และสาธารณชน

